

НАРЕДБА № 52 от 25.01.2012 г. за придобиване на квалификация по професията „Работник в растениевъдството“

Обн. - ДВ, бр. 19 от 06.03.2012 г., в сила от 06.03.2012 г.

Издадена от министъра на образованието, младежта и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 621110 „Работник в растениевъдството“ от област на образование „Селско, горско и рибно стопанство“ и професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 621110 „Работник в растениевъдството“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на първа степен на професионална квалификация за специалностите 6211101 „Зеленчукопроизводство“, 6211102 „Трайни насаждения“, 6211103 „Тютюнопроизводство“ и 6211104 „Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури“.

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковата програма по чл. 10, ал. 3, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 621110 „Работник в растениевъдството“.

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията „Работник в растениевъдството“ определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);

2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове и учебните програми по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: Сергей Игнатов

Приложение към чл. 2
Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация
по професията „Работник в растениевъдството“

Професионално направление:		
621	Растениевъдство и животновъдство	
Наименование на професията		
621110	Работник в растениевъдството	
Специалности:		Степен на професионална квалификация:
6211101	Зеленчукопроизводство	Първа
6211102	Трайни насаждения	Първа
6211103	Тютюнопроизводство	Първа
6211104	Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури	Първа

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и за лица, навършили 16 години

За придобиване на първа степен на професионална квалификация по професията „Работник в растениевъдството“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 8.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 9.04.2004 г., Заповед № РД- 09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г., Заповед № РД-09-621 от 18.05.2010 г., Заповед № РД-748 от 13.06.2011 г., Заповед № РД-09-1805 от 9.12.2011 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен шести клас.

За придобиване на първа степен на професионална квалификация по професията „Работник в растениевъдството“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършен начален етап на основното образование или успешно завършен курс за ограмотяване по реда на Закона за насърчаване на заетостта.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение по професията „Работник в растениевъдството“ с придобиване на първа степен на професионална квалификация не се изисква обучаваният да притежава предишна степен на професионална квалификация или професионален опит по други сродни професии.

За лица с професионален опит или проведено професионално обучение, свързано с професията, е необходимо надграждащо обучение, включващо усвояване на компетенции, които кандидатът за обучение не притежава. Съдържанието на обучението се определя след сравнение на компетенциите и резултатите от ученето, описани в държавните образователни изисквания (ДОИ) за придобиване на квалификация по професии.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Работниците в растениевъдството работят в селското стопанство - в частни земеделски стопанства, кооперации, зеленчукови и овощни градини, оранжерии, семепроизводни стопанства, в арендни стопанства, където участват в мероприятия по отглеждане и прибиране на селскостопанските култури, при транспортирането и съхранението на готовата селскостопанска продукция. Работникът в растениевъдството може да отглежда селскостопански култури и в семейно стопанство за задоволяване на собствени нужди и за предлагане продукция на пазара. Друга възможност е да работят в опитни полета, обслужващи изследователските институти, университети и помощни стопанства към различни предприятия и организации. Могат да участват в отглеждането на селскостопански култури, необходими за производство на фураж за животновъдни и дивечовъдни стопанства и за животни от зоологически градини. Работниците в растениевъдството, придобили първа степен на професионална квалификация, под ръководството на агронома участват в стопанисването на селскостопанските машини и агрегати.

В своята работа се ръководят от указанията и съветите на техник-растениевъд или на агроном и на ръководителите на различните селскостопански стопанства - кооперации, арендни стопанства и опитни и семепроизводни стопанства.

Основните трудови дейности на работника в растениевъдството са:

- подготвя площите и посевния материал за сеитба;
- извършва сеитбата на семената и засаждането на посадъчен материал;
- извършва ръчно торене на площите за отделните култури;
- участва в механизирани мероприятия по засяване и засаждане на различни видове култури;
- извършва ръчни операции по опазване на площите чисти от плевелна растителност - пръскане, прашене, залагане на примамки, окопаване, плевене, загърляне, напояване и др.;
- участва в мероприятията по отглеждане на техническите култури - кършене, култучене, филизене и др.;
- участва в производството на фуражи от естествени и изкуствени ливади - почистване и подравняване на площите, сеитба, торене, коситба и прибиране;
- сортира и подготвя продукцията за съхранение;
- участва в подготовка на площите за семепроизводство;
- участва в ръчните и механизирани мероприятия по засяване и засаждане на семе-производните култури;
- участва в мероприятия по размножаване на растенията - пензиране, обезметляване, кастрене, опрашване и др.;
- участва в измерванията в семепроизводните посеви;
- участва в прибирането, почистването, сортирането, триорирането и опаковката на семепроизводната продукция;
- подготвя складовите помещения за съхранение на продукцията - обгазяване, дезинфекция и др.;
- участва в прибирането на продукцията от полските култури и подготовката ѝ за съхранение и продажба;
- участва в прибиране, сортиране, низане, пастиране и съхранение на продукцията от техническите култури.

При изпълнение на трудовите дейности той работи със: инструменти и съоръжения за почистване и вентилация на семената, култивационни съоръжения; миещи средства, дезинфектанти, препарати, противопожарни и лични предпазни средства. При изпълнение на някои от трудовите дейности е необходимо да използва инструкции и правила за безопасна работа и отчетни документи.

Лицата, практикуващи професията, трябва да бъдат физически здрави и издръжливи, подвижни и сърчни и да проявяват интерес към отглеждане на растенията.

Голяма част от работното време протича при разнообразни климатични условия, свързани с вариране на температурите, влажността и др. В някои случаи работят в сгради, в които се съхраняват препарати, торове и химикали, в които е възможно образуването на вредни газове и има наличие на механични замърсители с опасност от алергични заболявания.

За да могат да работят на полето и в култивационните съоръжения, работниците трябва да са в състояние да изпълняват всички основни производствени дейности, което налага както самостоятелна работа, така и работа в екип. Те трябва да осъществяват ефективна комуникация с други лица и да поемат отговорност за своята работа, да поддържат конструктивни работни взаимоотношения, като проявяват съобразителност, гъвкавост и дисциплинираност. Работният ден на работниците в растениевъдството е с различна продължителност, т.е. възможно е бъде удължаван, като се има предвид сезонността на селскостопанските работи по залагането и грижите по отглеждане и прибиране на културите. Възможно е и работа през тъмните часове на денонощието, през почивните и празничните дни от годината.

Необходимо е да познават и спазват правилата за безопасност при работа с препарати, химикали и торове. Работниците трябва да притежават умения за работа с агрегати, машини за ръчно прашене и пръскане.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилите първа степен на професионална квалификация по една специалност от професия „Работник в растениевъдството“ могат да се обучават за придобиване на квалификация по останалите специалности или да продължат обучението си за придобиване на квалификация по професията „Растениевъд“ - втора степен на професионална квалификация, и по професията „Техник-растениевъд“ - трета степен на професионална квалификация, като обучението по общата задължителна професионална подготовка, единна за всички професионални направления, и по отрасловата задължителна професионална подготовка, единна за професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“, се зачита.

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД - 2011), утвърдена със Заповед № РД-01-931 от 27.12.2010 г. на министъра на труда и социалната политика, изм. и доп. със заповеди № РД-01-204 от 28.02.2011 г., № РД-01-426 от 30.05.2011 г. и № РД-01-529 от 30.06.2011 г.

Придобилите първа степен на професионална квалификация по професията „Работник в растениевъдството“ могат да постъпват на работа като изпълнители по подготовката на площите и посадъчния (посевния) материал за създаване на посев (насаждение), грижи през вегетацията за опазване на културите, размножаване, прибиране, сортиране, подготовка и съхранение на продукцията. Може да работят и по поддържането и фитосанитарната без-опасност на складовите бази и култивационните съоръжения под ръководството на агронома по растителна защита или техник-растениевъда.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- познава, спазва и прилага правилата за здравословни и безопасни условия на труд;
- умее да опазва околната среда;

- познава правата и задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда, разбира договорните отношения между работодател и работник;
- участва активно при изпълнение на задачите, съдейства на членовете на екипа и търси помощ от тях; отнася се с чувство на отговорност при изпълнение на задачата, която му е възложена;
- осъществява ефективни работни взаимоотношения с колеги и с прекия си ръководител;
- разбира своята роля в дейността на предприятието, съзнава необходимостта от повишаване на квалификацията си;
- умее да разчита и използва информация от специализирани информационни материали и учебни помагала.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление „Растениевъдство и животновъдство“

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- спазва изискванията на нормативните документи, регламентиращи дейностите в растениевъдството и опазването на околната среда;
- познава основните биологични особености на основните видове селскостопански култури;
- разпознава основните култури от цели растения или по отделни морфологични части - листа, семена, съцветия и др.;
- под ръководство на агронома или техник-растениевъда разчита и използва предоставената му информация относно културите, посадъчния материал, торовете и използваните химически препарати.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията „Работник в растениевъдството“ задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

- извършва основните дейности по отглеждане на селскостопански култури;
- подготвя площите и извършва сеитба на семена за производство на посевен и посадъчен материал;
- под ръководството на агронома или на техник-растениевъда извършва ръчно пръскането на културите;
- обслужва сеялките по време на сеитбата на културите;
- извършва торене на площите в съответствие с изискванията на културите, торовете норми и сроковете за провеждането им;
- обслужва машините за обработка и напояване на площите, засети с различни видове култури;
- прибира, обработва и сортира продукцията;
- подготвя складовите помещения за съхранение на продукцията (почиства, дезинфекцира и обгазява), обслужва зърносушилни и зърнопочистващи машини;
- участва в извършването на отделни дейности по залагането, отглеждането, фенологичните наблюдения, прибирането на семепроизводните посеви и почистването и заготовката на семената;
- извършва резитби по оформяне на хабитуса на трайните насаждения.

4. Резултати от ученето

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
<i>Общи за професията „Работник в растениевъдството“</i>	
1. Спазва правилата за здравословни и	1.1. Познава вредното въздействие на отделните препарати и обгазители на култивационните и складовите помещения върху

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
<p>безопасни условия на труд и опазва околната среда при изпълнение на служебните си задължения</p>	<p>човешкия организъм</p> <p>1.2. Оказва долекарска помощ при възникнали инциденти</p> <p>1.3. Изброява правилата за безопасна работа с инструменти, машини и съоръжения</p> <p>1.4. Разпознава опасните ситуации, които могат да възникнат по време на работа</p> <p>1.5. Работи правилно и безопасно с предоставените му инструменти, машини и съоръжения</p> <p>1.6. Ползва лични предпазни средства и специална работна екипировка</p> <p>1.7. Познава правилата и процедурите за пожарна и аварийна безопасност и борба с пожарите</p> <p>1.8. Използва по предназначение средствата за противопожарна защита (кофпомпа, пожарогасител и др.)</p> <p>1.9. Събира и изхвърля отпадните продукти на определените за целта места при спазване на изискванията за опазване на околната среда</p>
<p>2. Участва в процеса по създаване на посеви и насаждения</p>	<p>2.1. Разпознава основните култури по цяло растение и по отделни морфологични белези</p> <p>2.2. Разпознава основните видове органични и минерални торове</p> <p>2.3. Знае и спазва сроковете за сеитба на културите, посевните норми, технологията по сеитбата и създаването на посеви</p> <p>2.4. Извършва предвидените ръчни операции и участва в механизирани мероприятия за сеитбата и разсаждането на културите</p> <p>2.5. Познава минималните изисквания за опазване и защита на културите</p> <p>2.6. Изпълнява предписанията, издадени от ръководителите (техник-растениевъд, агроном) за своевременно извършване на ръчните работи по отглеждане на културите</p> <p>2.7. Спазва предпазните мерки за предотвратяване на рисковете по разнасянето на болести в посевите</p> <p>2.8. Изпълнява предписанията, издадени от агронома, за своевременно извършване на ръчните работи в началните фази на културите при отглеждане чрез семена и разсад</p>
<p>3. Осигурява подходящи условия за отглеждане на културите на полето и в култивационни съоръжения</p>	<p>3.1. Познава минималните изисквания за опазване и защита на културите</p> <p>3.2. Наблюдава състоянието на посевите и разпознава отклоненията във фитосанитарното им състояние</p> <p>3.3. Познава нормите за торене и дозите за пръскане и стриктно спазва сроковете за тяхното извършване</p> <p>3.4. Зарежда машините и участва в торенето на площите, заети с отделни видове култури</p> <p>3.5. Приготвя разтвори и извършва ръчни пръскания и прашене</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>3.6. Участва в механизирани пръскания за опазване на посевите от неприятели, болести и плевели</p> <p>3.7. Поддържа помещенията и съоръженията за складиране на продукцията, торовете и препаратите съобразно изискванията на компетентните органи</p> <p>3.8. Познава изискванията за работа в култивационни и складови помещения – осветление, влажност, циркулация на въздуха и проветряване на помещенията в зависимост от специфичните изисквания на растенията, и следи за тяхното осигуряване според нормите</p> <p>3.9. Периодично извършва предвидените фенологични наблюдения за отделните семепроизводни култури</p> <p>3.10. Проверява състоянието на техническите съоръжения и системи и пряко участва в процеса на напояване на културите</p>
	<p>3.11. Подготвя съоръженията и агрегатите за нормална работа при извършването на основните селскостопански мероприятия – окопаване, торене, загърляне, напояване, пръскане и прибиране</p> <p>3.12. Извършва своевременно необходимите мероприятия по защита на културите от неблагоприятни атмосферни влияния – слани, преовлажняване и ерозия</p>
4. Отчита резултатите от дейността	<p>4.1. Извършва ежедневен и периодичен преглед на състоянието на средствата за работа и на техническите съоръжения, които обслужва</p> <p>4.2. Познава основните отчетни документи и показателите, свързани с неговата работа</p> <p>4.3. Наблюдава за настъпването на основни фенологични промени на растенията в състоянието на семепроизводните посеви – цъфтеж, заметляване, и ги регистрира в отчетните документи</p> <p>4.4. Попълва ежедневно отчети за извършената работа и изпълнените мероприятия</p>
<i>Специфични за специалност 6211101 „Зеленчукопроизводство“</i>	
5. Извършва дейности по разсадо-производство	<p>5.1. Разпознава и описва основните видове зеленчукови семена</p> <p>5.2. Подготвя култивационните съоръжения и откритите площи за производство на разсад – подравняване на площите, торене, лехообразуване, сеитба</p> <p>5.3. Полага необходимите грижи за разсада – поливане, торене, опазване от болести и неприятели, проветряване на съоръженията</p> <p>5.4. Подготвя разсада за изнасяне и засаждане</p>
6. Извършва дейности по полско и оранжерийно зеленчукопроизводство	<p>6.1. Разпознава и описва особеностите на основните видове зеленчукови култури по техните морфологични признаци</p> <p>6.2. Подготвя площите за засаждане (засяване) на постоянно място – обработки, торене, разчертаване и засаждане</p> <p>6.3. Спазва сроковете и схемите за сеитба и засаждане на зеленчуковите култури</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	<p>6.4. Грижи се за зеленчуковите култури след сеитбата или разсаждането – торене, напояване, културчене, връзване, пръскания срещу болести и неприятели</p> <p>6.5. Познава и прилага всички мероприятия по регулиране на микроклимата в култивационни помещения – проветряване, озониране, торене, напояване и др.</p> <p>6.6. Провежда и записва фенологични наблюдения при семепроизводство на зеленчуци</p> <p>6.7. Участва в беритбите, сортирането и подготовката на готовата продукция за реализация</p> <p>6.8. Съхранява готовата за реализация продукция при подходящи условия</p>
<i>Специфични за специалност 6211102 „Трайни насаждения“</i>	
<p>7. Подготвя площите за създаване на трайни насаждения – овощни видове и ягодоплодни култури</p>	<p>7.1. Разпознава основните овощни видове по хабитус на растенията и по морфологични признаци</p> <p>7.2. Познава основните видове подложки за различните видове култури</p> <p>7.3. Грижи се за маточни насаждения и участва в събиране на резници</p> <p>7.4. Извършва присаждане и се грижи за разсадените растения – торене, окопаване, подхранване, напояване, зазимяване, изваждане и сортиране</p> <p>7.5. Извършва основните мероприятия по подготовката на площта за създаване на трайни насаждения – почистване, запасяващо торене, подравняване, разчертаване и подготовка на местата за засаждане</p> <p>7.6. Засажда овощни дръвчета и разсад от ягодоплодни култури.</p> <p>7.7. Грижи се за насажденията през неплододаващия период – борба с болести, плевели и неприятели, напояване и торене</p> <p>7.8. Извършва резитба на дръвчетата и оформя короните през младенческия период</p> <p>7.9. Разчертава площите и разсажда ягодоплодните култури</p>
	<p>7.10. Полага грижи през периода на вегетация</p> <p>7.11. Грижи се за присадените дръвчета до окончателното им реализиране на пазара</p>
<p>8. Осигурява необходимите грижи за плододаващите овощни насаждения</p>	<p>8.1. Участва в изграждане на подпорна конструкция и в подготовката на инсталациите за напояване</p> <p>8.2. Взема участие в мероприятия за опазване на овощните видове от болести, неприятели, плевели и гризачи – торене на ръка и с подхранване, пръскания срещу болести и неприятели</p> <p>8.3. Извършва резитби през плододаващия период и се грижи за опазване на дръвчетата през периода на покой</p> <p>8.4. Участва в напояването, като съблюдава сроковете и размера на поливните норми</p>

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	8.5. Обслужва инсталациите за напояване 8.6. Участва в мероприятията за борба срещу мразове, слани и градушки 8.7. Извършва беритби – на ръка и с машини 8.8. Извършва резитби за подмладяване и торене за възстановяване и поддържане на плододаването – норми и срокове 8.9. Обслужва машините и прикачния инвентар, използван при пръскане, обработки, прибиране и извозване на продукцията 8.10. Сортира, подрежда и подготвя плодовете за реализация и съхранение
9. Създава насаждения от ягодо-плодни култури	9.1. Разпознава основните ягодоплодни видове 9.2. Участва в процеса на производство на посадъчен материал от ягоди, малини, касис и грижите през вегетацията 9.3. Подготвя площта за създаване на ягодоплодно насаждение – торене, профилиране, разчертаване и засаждане 9.4. Извършва засаждането и участва в мероприятията по отглеждане, прибиране и подготовка на продукцията за реализация 9.5. Участва в целия процес на производство на посадъчен материал до окончателната му реализация
<i>Специфични за специалност 6211103 „Тютюнопроизводство“</i>	
10. Извършва дейности по разсадо-производство	10.1. Разпознава различните сортове тютюн – едрolistен и дребнолистен 10.2. Подготвя лехите и площта в култивационните съоръжения за производство на разсад 10.3. Извършва сеитбата на семената за производство на разсад 10.4. Грижи се за разсада до изнасянето му на полето (поливане, торене, пръскане, подхранване) 10.5. Подготвя разсада за изнасяне и извършва засаждането му по определената схема
11. Извършва дейности по полско производство	11.1. Подготвя площта за засаждането на тютюна – подравняване, торене 11.2. Разсажда тютюнев разсад на ръка и обслужва машините за засаждане на тютюна 11.3. Грижи се за тютюна на полето – окопаване на ръка, подхранване, пръскане на ръка и обслужване на растителнозащитните машини 11.4. Напоява тютюневите насаждения 11.5. Участва в обслужването на инсталациите и машините за дъждуване на тютюна 11.6. Полага грижи за тютюневите растения през различните фази на растеж и развитие – кършене и беритба на тютюна

Компетенции	Резултати от ученето Обучаваният трябва да:
	11.7. Обработка тютюна и се грижи за съхранението му до реализирането на пазара
<i>Специфични за специалност 6211104 „Гъбопроизводство и билки, етеричномаслени и медоносни култури“</i>	
12. Произвежда компост	12.1. Разпознава отделните материали за производство на компост и познава изискванията за тяхното качество 12.2. Участва в предварителната подготовка на отделните материали за производството на компост – поливане, размесване на материалите и др. (харманизиране)
	12.3. Участва в изграждането на компостния куп, следи и отчита неговото състояние – температура, влажност и др. 12.4. Знае и спазва последователността на обработките на компостния куп през първата фаза на компостиране, кога и как се влагат минерални вещества в него – торове, гипс и др. 12.5. Извършва обработките на компостния куп по време на първата фаза на компостиране 12.6. Подготвя и зарежда термичната камера с компост за термичната му обработка 12.7. Подготвя готовия компост за засаждане с мицел и извършва засаждането
13. Извършва дейности по гъбопроизводство	13.1. Познава и спазва специфичните изисквания и превантивни мерки за поддържане на много добро здравно състояние на гъбарника 13.2. Участва в подготовката на гъбарника за зареждане – почистване, измиване, обеззаразяване, затопляне на помещението и др. 13.3. Извършва зареждането на гъбарника с компост – подреждане на торбите (или оформяне на лехите), заравняване на компоста 13.4. Следи за поддържането на правилен микроклимат в гъбарника, записва в дневника наблюдаваните показатели – температура, влажност, здравно състояние и др. 13.5. Регулира микроклимата в гъбарника 13.6. Извършва обеззаразяване на покривния материал и покриване на компоста 13.7. Участва в беритбите, почистването и сортирането на гъбите
14. Отглежда етеричномаслени и медоносни култури	14.1. Разпознава основните етеричномаслени и медоносни култури по цели растения и по основни морфологични признаци – корен, листа, цвят 14.2. Подготвя площта за сеитба и засаждане на семена и разсад от етеричномаслени и медоносни култури 14.3. Участва във всички мероприятия по отглеждането на етеричномаслени и медоносни култури – торене, окопаване и др. 14.4. Извършва прибиране на продукцията от етеричномаслените и медоносните култури и я подготвя за съхраняване

5. Изисквания към материалната база

Обучаващата институция трябва да разполага или да осигури на договорна основа специализирани кабинети за провеждане на обучението, в които да има подредени сбирки от различни материали - колекции от семена, хербарии от растителни видове, табла с различни видове и сортове полски, етеричномаслени, медоносни, зеленчукови и овощни култури и билки, схеми, макети, сбирка от различни видове полски култури.

Обучаващата институция трябва да разполага със собствен (или нает) кабинет за компютърно обучение, оборудван с компютър за всеки обучаван, със софтуер за текст, таблица, графика.

Практическото обучение ще се провежда в растениевъдни стопанства, овощни градини, оранжерии и гъбарници, собственост на обучаващата институция или осигурени на договорна основа.

Обучаващата институция трябва да притежава или да осигури на договорна основа необходимите машини, прикачен инвентар и съответни съоръжения за провеждане на обучението. Необходимо е обучаващата институция да притежава или да осигури: овощно насаждение, зеленчукова градина, гъбарник, компостна площадка, тютюнопроизводни площи, площи, на които се отглеждат етеричномаслени и медоносни култури; машинотракторен парк с прикачен инвентар (плугове, дискови брани, сеялки, тороразпръсквачки, пръскачки, прашалки), техника за междуредови обработки и прибираща техника, инвентар за извършване на ръчни обработки на площите по подготовка на лехите, сеитба на семената и грижи за разсада - поливане, прашене и пръскане; демонстрационни материали от семена и торове, табла и демонстрационни материали за отделните видове растения и части от растения (хербарии), които да служат за разпознаване и обучение по време на учебния процес. По възможност да има аудио- и видеокасети и техника за проектиране с цел опознаване на отделните видове растения и техники за поддържане на обработваемите площи.

За обучението по овощарство трябва да има налична овощна градина, питомник и ръчен инвентар за резитба на овощните дръвчета, за пръскане, прашене, обработки и присаждане (ножици, триони, ножчета - косери, овощна смазка и лента, гръбни пръскачки и прашалки).

При тютюнопроизводството и зеленчукопроизводството - полиетиленови тунели, оранжерии, парници и прилежащи площи за производство на разсад.

При гъбопроизводството - гъбарник и компостна площадка, демонстрационни материали за запознаване с основните видове гъби и техниката по отглеждането им.

За провеждане на практическото обучение по професията „Работник в растениевъдството“ е наложително да има и техника за прибиране, извозване и подготовка за съхранение на продукцията - касети, щайги, палети, платформи и извозваща техника.

6. Изисквания към обучаващите по теория и практика

Преподавателите по теория и практика на професията трябва да притежават образователно-квалификационна степен „бакалавър“ или „магистър“ по специалности от професионално направление „Растениевъдство“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с ПМС № 125 от 2002 г. (обн., ДВ, бр. 64 от 2002 г.; посл. доп., бр. 94 от 2005 г.).

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните знания и умения.